

Brusel 29. července 2025
(OR. en)

11977/25

LIMITE

MAMA 194
MED 49
RECH 352
ISR 5

Interinstitucionální spis:
2025/0250 (NLE)

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	29. července 2025
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2025) 620 final
Předmět:	Návrh ROZHODNUTÍ RADY o částečném pozastavení uplatňování dohody mezi Evropskou unií na jedné straně a Izraelem na straně druhé o účasti Izraele v unijním rámcovém programu pro výzkum a inovace Horizont Evropa

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2025) 620 final.

Příloha: COM(2025) 620 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 28.7.2025
COM(2025) 620 final

2025/0250 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

**o částečném pozastavení uplatňování dohody mezi Evropskou unií na jedné straně
a Izraelem na straně druhé o účasti Izraele v unijním rámcovém programu pro výzkum
a inovace Horizont Evropa**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Tento návrh se týká rozhodnutí Rady o částečném pozastavení uplatňování dohody mezi Evropskou unií na jedné straně a Izraelem na straně druhé o účasti Izraele v unijním rámcovém programu pro výzkum a inovace Horizont Evropa¹. Toto částečné pozastavení se týká účasti subjektů usazených v Izraeli na činnostech financovaných v rámci nástroje Accelerator Evropské rady pro inovace (ERI).

Článek 2 Evropsko-středomořské dohody zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Státem Izrael na straně druhé (dále jen „Evropsko-středomořská dohoda“) stanoví: „Vztahy mezi stranami a rovněž všechna ustanovení této dohody jsou založeny na dodržování lidských práv a demokratických principů, kterými se řídí domácí a zahraniční politika stran a které tvoří podstatný prvek této dohody“.

Protokol k Evropsko-středomořské dohodě mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Státem Izrael na straně druhé o rámcové dohodě mezi Evropským společenstvím a Státem Izrael o obecných zásadách, jimiž se řídí účast Státu Izrael v programech Společenství² (dále jen „protokol k Evropsko-středomořské dohodě“) stanoví obecné zásady účasti Izraele v programech Unie, takže Komise a příslušné orgány Izraele musí stanovit konkrétní podmínky, včetně finančních příspěvků, s ohledem na takovou účast v každém konkrétním programu (článek 5). Rámcový program Evropské unie pro výzkum a inovace Horizont Evropa (dále jen „program Horizont Evropa“) byl zaveden nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/695³ a od zahájení programu Horizont Evropa dne 1. ledna 2021 se uplatňuje dohoda mezi Evropskou unií na jedné straně a Izraelem na straně druhé o účasti Izraele v unijním rámcovém programu pro výzkum a inovace Horizont Evropa⁴ (dále jen „dohoda“), která se vztahuje na účast Izraele ve všech pilířích programu.

Účelem navrhovaného aktu je, aby Rada přijala rozhodnutí o pozastavení uplatňování dohody na základě čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU. Rozhodnutí Rady by mělo být přijato s cílem umožnit – v souladu s čl. 79 odst. 2 Evropsko-středomořské dohody – okamžité částečné pozastavení uplatňování dohody vzhledem ke zvláštní naléhavosti, jež je dána rychle se zhoršující humanitární situací v Pásmu Gazy po vojenské intervenci Izraele, blokády humanitární pomoci a porušování lidských práv, což může vést k dalšímu dramatickému zhoršení situace na místě.

EU odsuzuje teroristické útoky Hamásu na Izrael, které vyvolaly spirálu násilí v regionu, a vyzývá k okamžitému příměří v Pásmu Gazy, k bezpodmínečnému propuštění všech rukojmí a k ukončení konfliktu. EU nadále podporuje pokračující diplomatické úsilí o dosažení komplexní dohody.

Diplomatické kontakty vysoké představitelky Evropské unie s Izraelem vedly ke zlepšení situace na místě, pokud jde o přístup humanitární pomoci do Pásma Gazy (přístup nákladních vozidel, otevření hraničních přechodů, obnova kritické infrastruktury), a přispěly rovněž k

¹ Úř. věst. L 95, s. 143, ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2022/323\(10\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2022/323(10)/oj).

² Úř. věst. L 129, 17.5.2008, s. 40, ELI: <http://data.europa.eu/eli/prot/2008/372/oj>.

³ Úř. věst. L 170, 12.5.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>.

⁴ Úř. věst. L 95/143, 23.2.2022, s.1, [https://eur-lex.europa.eu/eli/agree_internation/2022/323\(10\)/oj/eng](https://eur-lex.europa.eu/eli/agree_internation/2022/323(10)/oj/eng).

oznámení pozastavení bojů z humanitárních důvodů, které Izrael oznámil dne 27. července. Bez ohledu na toto úsilí však změny dosud nedosahují požadovaného rozsahu a humanitární situace je i nadále vážná.

Vzhledem k tomu se Evropská komise domnívá, že existuje důvod pro částečné pozastavení přidružení Izraele k programu Horizont Evropa.

S ohledem na uvedenou situaci je účelem navrhovaného aktu, aby Rada přijala rozhodnutí o pozastavení uplatňování dohody na základě čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU. Rozhodnutí Rady by mělo být přijato s cílem umožnit – v souladu s čl. 79 odst. 2 Evropsko-středomořské dohody ve spojení s mezinárodním obyčejovým právem, jak je kodifikováno v článku 60 Vídeňské úmluvy o smluvním právu mezi státy a mezinárodními organizacemi nebo mezi různými mezinárodními organizacemi (odstavec 1 a odst. 3 písm. b)) – částečně pozastavit uplatňování dohody z důvodu závažného porušení článku 2 Evropsko-středomořské dohody ze strany Izraele, a to se zvláštní naléhavostí a s okamžitým účinkem vzhledem k riziku dalšího závažného zhoršení humanitární situace na místě.

Oblast působnosti přidružení Izraele k programu Horizont Evropa zahrnuje přidružení k pilíři III, včetně Evropské rady pro inovace (ERI). ERI se provádí zejména prostřednictvím výzev v rámci nástroje ERI Accelerator, které poskytují grantovou i investiční podporu jednotlivým způsobilým subjektům (malým a středním podnikům a výjimečně malým podnikům se střední tržní kapitalizací). Podpora je na vysoké úrovni technologické připravenosti (úroveň 6 až 8 pro grantovou složku a potenciálně vyšší úroveň pro složku investiční), což znamená, že podporované technologie budou pravděpodobně v krátkém časovém horizontu uvedeny na trh. Podpora se poskytuje pro všechny technologické oblasti se zaměřením na průlomové a přelomové technologie. Rovněž z tohoto důvodu se pozastavení přidružení Izraele, pokud jde o tato opatření, jeví jako vhodné a přiměřené opatření v reakci na porušení Evropsko-středomořské dohody.

- **Soulad se stávajícími ustanoveními v dané oblasti politiky**

Návrh je v souladu s Evropsko-středomořskou dohodou zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Státem Izrael na straně druhé a s protokolem stanovícím rámcovou dohodu mezi Evropským společenstvím a Státem Izrael o obecných zásadách, jimiž se řídí účast Státu Izrael v programech Společenství, a doplňuje je.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Tato iniciativa je v souladu s vnějšími vztahy EU (včetně zvážení otázky lidských práv a základních svobod).

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

V návaznosti na nedávné rozhodnutí Izraele zavést blokádu přístupu humanitární pomoci do Pásma Gazy se zhoršila humanitární situace, která v důsledku pokračujícího bombardování, vojenských operací, hromadného vysídlování a zhroutení základních služeb dosáhla bezprecedentní a neudržitelné úrovně. Podle zpráv OSN se 90 % domácností potýká s vážným nedostatkem vody a prudce stoupá míra podvýživy. Závažný nedostatek léků, vybavení a zdravotnického personálu ukazuje na naléhavou potřebu humanitární pomoci. Téměř všichni obyvatelé Pásma Gazy jsou ohroženi hladomorem a obzvláště dramatická je situace dětí a zranitelných osob.

Vysoká představitelka předložila Radě pro zahraniční věci dne 23. června přezkum dodržování článku 2 Evropsko-středomořské dohody ze strany Izraele. Přezkum dospěl k závěru, že existují známky toho, že Izrael porušuje své závazky v oblasti lidských práv podle článku 2 Evropsko-středomořské dohody.

Intenzivní diplomatické kontakty s izraelskými orgány na různých úrovních nevedly k významné udržitelné změně situace na místě.

Evropská unie má proto právo na takové porušení závazků přiměřeným způsobem reagovat, aby podpořila ukončení porušování zjištěného v přezkumu dodržování článku 2 Evropsko-středomořské dohody. Konkrétně v souladu s článkem 79 musí být při výběru opatření „dána přednost těm, která budou co nejméně rušit fungování této dohody“.

Vzhledem k tomu se Evropská komise domnívá, že existuje důvod pro částečné pozastavení přidružení Izraele k programu Horizont Evropa.

Jakmile Rada rozhodnutí přijme, Komise v souladu s čl. 79 odst. 2 Evropsko-středomořské dohody písemně oznámí Radě přidružení částečné pozastavení uplatňování dohody spolu s důvody zvláštní naléhavosti, jimiž je rozhodnutí odůvodněno.

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie zavádí „rozhodnutí o pozastavení uplatňování dohody a stanoví postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody“.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Proporcionalita**

Tento návrh nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné k dosažení sledovaného cíle, totiž pozastavit účast izraelských subjektů ve výzvách v rámci nástroje ERI Accelerator, které poskytují grantovou i investiční podporu jednotlivým způsobilým subjektům (malým a středním podnikům a výjimečně malým podnikům se střední tržní kapitalizací). Pozastavení přidružení Izraele s ohledem na tato opatření se jeví jako vhodné a přiměřené opatření v reakci na porušení Evropsko-středomořské dohody vzhledem k tomu, že nástroj ERI Accelerator poskytuje podporu na vysoké úrovni technologické připravenosti, což znamená, že podporované technologie budou pravděpodobně v krátkém časovém horizontu uvedeny na trh, přičemž se zaměřuje na průlomové a přelomové technologie.

- **Volba nástroje**

Cílů tohoto návrhu lze dosáhnout pouze aktem, kterým se pozastavuje uplatňování mezinárodní dohody. Proto je zapotřebí rozhodnutí Rady o pozastavení uplatňování dohody o přidružení.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Posouzení dopadů**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Základní práva**

Nevztahuje se na tento návrh.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Veškeré rozpočtové důsledky budou posouzeny prostřednictvím pravidelného automatického příspěvkového mechanismu stanoveného v dohodě o přidružení.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Informativní dokumenty (u směrnic)**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Nevztahuje se na tento návrh.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY**o částečném pozastavení uplatňování dohody mezi Evropskou unií na jedné straně a Izraelem na straně druhé o účasti Izraele v unijním rámcovém programu pro výzkum a inovace Horizont Evropa**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 186 a čl. 188 druhý pododstavec ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dohoda mezi Evropskou unií na jedné straně a Izraelem na straně druhé o účasti Izraele v unijním rámcovém programu pro výzkum a inovace Horizont Evropa (dále jen „dohoda“) se uplatňuje ode dne 1. ledna 2021. Podle dohody se právní subjekty usazené v Izraeli mohou účastnit nepřímých akcí programu Horizont Evropa za podmínek, které jsou rovnocenné podmínkám platným pro právní subjekty usazené v Evropské unii, včetně dodržování omezujících opatření Evropské unie. Dohoda je založena na Evropsko-středomořské dohodě zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Státem Izrael na straně druhé⁵ a na protokolu o přidružení k programům Unie, který je její nedílnou součástí.
- (2) Článek 2 Evropsko-středomořské dohody stanoví, že domácí i mezinárodní politika stran by se měla řídit dodržováním lidských práv a demokratických principů, které by měly tvořit podstatný prvek jejich spolupráce v rámci dohody.
- (3) V čl. 79 odst. 2 Evropsko-středomořské dohody se stanoví, že smluvní strana může přijmout vhodná opatření, jestliže se domnívá, že druhá smluvní strana neplní své závazky, že v případech zvláštní naléhavosti může jednat bez dalších konzultací a že při výběru opatření musí být dána přednost těm, která budou co nejméně rušit fungování uvedené dohody.
- (4) EU odsuzuje teroristické útoky Hamásu na Izrael, které vyvolaly spirálu násilí v regionu, a vyzývá k okamžitému příměří v Pásmu Gazy, k bezpodmínečnému propuštění všech rukojmí a k ukončení konfliktu.
- (5) Vysoká představitelka předložila Radě pro zahraniční věci dne 23. června přezkum dodržování článku 2 Evropsko-středomořské dohody ze strany Izraele. Přezkum dospěl k závěru, že existují známky toho, že Izrael porušuje své závazky v oblasti lidských práv podle článku 2 Evropsko-středomořské dohody.
- (6) Svou intervencí v Pásmu Gazy a následnou humanitární katastrofou, včetně úmrtí tisíců civilistů a rychle stoupajícího počtu případů extrémní podvýživy, zejména u dětí, Izrael porušuje lidská práva a humanitární právo, a tím porušuje podstatný princip spolupráce mezi EU a Izraelem v rámci Evropsko-středomořské dohody.

⁵ Úř. věst. L 147, 21.6.2000, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2000/384/oj.

- (7) V souladu s čl. 79 odst. 2 Evropsko-středomořské dohody ve spojení s mezinárodním obyčejovým právem, jak je kodifikováno v článku 60 Vídeňské úmluvy o smluvním právu mezi státy a mezinárodními organizacemi nebo mezi různými mezinárodními organizacemi, je vhodné částečně pozastavit uplatňování dohody z důvodu závažného porušení článku 2 Evropsko-středomořské dohody ze strany Izraele, a to se zvláštní naléhavostí.
- (8) Fungování dohody tím nebude nepřiměřeně ovlivněno, neboť opatření se nezaměřuje na celkovou spolupráci a dialog mezi EU a Izraelem v oblasti výzkumu, technologického rozvoje a demonstrací, nýbrž má za cíl dočasně pozastavit účast ve výzvách v rámci nástroje ERI Accelerator, které poskytují grantovou i investiční podporu jednotlivým způsobilým subjektům (malým a středním podnikům a výjimečně malým podnikům se střední tržní kapitalizací). Pozastavení přidružení Izraele, pokud jde o tato opatření, se jeví jako vhodné a přiměřené opatření v reakci na porušení Evropsko-středomořské dohody,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Dohoda mezi Evropskou unií na jedné straně a Izraelem na straně druhé o účasti Izraele v unijním rámcovém programu Horizont Evropa se částečně pozastavuje v tom smyslu, že ode dne, kdy pozastavení nabude účinku, nejsou právní subjekty usazené v Izraeli způsobilé k účasti ve výzvách k podávání žádostí o grantovou a investiční podporu v rámci nástroje Horizontu Evropa ERI Accelerator.

Stávající dohody se subjekty usazenými v Izraeli týkající se podpory v rámci nástroje ERI Accelerator nejsou dotčeny. Pozastavení nabývá účinku třicet kalendářních dní po dni jeho oznámení Radě přidružení.

Článek 2

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*